

לשמירת הנכסים, ואכיל להו לפירות מינה, היות דסוף סוף — למיפק קימא, משער הוא שהיא תמאן בו ותצא ממנו.

ובית הלל סוברים, אדרבה, כיון דאמרת תמאן — אשבוחי משבח להו לנכסיה. היות והוא סבר, דאי לא ישמור על נכסיה — עייזי ייעצו לה קרוביה, שתמאן בו, ומפקי ויוציאוה לה מיניה.

ההסבר הרביעי —

רבא אמר: היינו טעמא דבית שמאי, לפי שאין אדם טורח בסעודה של נשואין, ומפסידה, אם תמאן בו אחר נישואיה, וימנעו אנשים מלשאת קטנות. ולכן תיקנו שלא ימאנו אלא ארוסות.

ובית הלל סוברים שתרוייהו, הבעל והאשה, ניהא להו בסעודת הנישואין אפילו על הצד שאחר כך תמאן ותעקור נשואיה, כדי דליפוק עלייהו קלא דאישות, שייצא עליהם קול שהם נשואים למשך התקופה עד למיאון, ולא יאמרו עליהם שהם חיים חיי הפקר ללא קשר של אישות ביניהם.

שנינו במשנה: בית שמאי אומרים: ממאנת כבעל ולא ביבם, ובית הלל אומרים כבעל וביבם.

אמר רבי אושעיא: לפי בית הלל שיכולה למאן גם ביבם, ממאנת היא רק למאמרו, שאם עשה בה היבם מאמר, יכולה היא לעקור במיאונה בו את המאמר שעשה בה, ואינה צריכה גט למאמרו.

ואולם, אינה ממאנת לזיקתו. שהזיקה ממשיכה גם אחר מיאונה, והיא צריכה חליצה מהיבם כדי להיות מותרת לשוק.

אמר רב חסדא: מאי טעמא דרבי אושעיא?

היות שהוא סובר שרק את קידושי המאמר, דעשה בה היבם מדעתה — מציא עקרא יכולה היא לעקור במיאונה.

אבל את הזיקה ליבמה, דבעל כרחא היא זקוקה לו, שהרי נופלת היא אל היבם מכח נישואיה לבעלה המת, שלא מיאנה בו בחייו — לא מציא עקרא.

ותמיהה הגמרא על הסברו של רב חסדא:

והרי ביאה שעושה היבם ביבמתו, דבעל כרחא הוא עושה אותה ביבמה, ובכל זאת —

מציא עקרא!

קז-ב

שהרי אמרו בית הלל שיכולה למאן ביבם, כמו שממאנת כבעל.

ואם לאחר ביאה של היבם, הנעשית בעל כרחה, וכבר קנאה היבם, היא יכולה למאן בו, ויוצאת מביאתו ללא גט, הרי כל שכן שתוכל למאן לזיקתו, על אף שהיא זקוקה לו בעל כרחו, ולצאת ממנו ללא חליצה!

אלא, בהכרח, כך הוא טעמו של רבי אושעיא —

בשעת נישואין עצמה. ויתכן שזהו הביאור בדברי בית הלל.

הרי בשעת החופה היו נישואין, וגם אם יעקרו למפרע יהיה זה רק מכאן ולהבא למפרע, ולא